

Timo Kinnunen
Särkiniementie 16 A 41
70700 Kuopio
Finland

Kuopio - Särkiniemi - Särkiniemi in Kuopio

Olen jo tässä pitkäänkin ihmetellyt sitä, mikseivät ihmiset kuvaa lähintä lähiympäristöään, ja laita kuviaan nettiin muidenkin saataville. No laittavathan ne, mutta kuvat eivät yleensä kerro mistään mitään. On naamoja naamojen perään, mutta ei pienintäkään vinkkiä siitä, missä tilanteessa ja miksi jokin kuva on näpätty. Ihmisillä ei ole yksinkertaisintakaan draaman tajua. Jotkut ovat käyneet Lapissa, ja kuvanneet siellä tunteita läheltä ja kaukaa, ja vaeltajia läheltä ja kaukaa, mutta eivät nämä tällaiset kuvat kerro melle muille mitään. Joku asiaan vihkiytynyt saattaa todeta, että tuossa ne keittävät vettä samanlaisilla laitteilla kuin mitä itsekin käytän, mutta retkeilijöiden sisäisistä tuntemuksista ja ihmissuhteista ne eivät kerro mitään. Intiimejä asioita ei kuvata Lapissa lainkaan, kuten miesten suorittamaa munanpesua. Koskaan ei filmata videolle hytkyviä teltoja tai makuupusseja - retkeläisten kiihdyttyä kombinoimaan oikein pohjanmaan kautta. Lapinkuvat ovat sukupuolettomia, ja viileän neutraaleja, ja niissä kuvataan kymmenen tunturinhuipun sankareita. Joka paikassa näkee kohonnutta suorituspainetta ja stressiä. Ei ole käsitetty, että ihmisen mieli toimii oikeastaan pelkästään sanoilla, josta kuviin liittyvät moninaiset oheiskertomukset ovat tärkeitä – eivät kuvat eivät lisää mitään lisäarvoa suullisesti saatavilla olevaan tietoon. Nykyajan kameratkin on rakennettu toisten ihmisten naamojen kuvaamista varten – niissä on *hymyntunnistimet* ja tunnistimet sille, ovatko kuvattavan silmät kuvanottohetkellä kiinni, ja niin edelleen ja edelleen. Koska halpiskamerat ovat yleensä aina olleet laajakulmia, ovat niillä kuvatut maisemat hölmön näköisiä, ja latteita. Komeakin maisema latistuu kun se puserretaan kaksiolotteiseksi maiseman irvikuvaksi kokoon kymmenen kertaa kymmenen senttimetriä. Zoomia käytettäessä kuvat ovat rakeisia, ellei käytössä ole kallista huippukameraa. No, saahan pikkurahallakin nykyään HD -kameran, joka taas edellyttää isoa HD-telkkaria, ja kaikenlaisia teknisiä vimpaimia. Mihin lienee unohtunut se perinteinen albumi, jonka sisältöä tavattiin pakkosyöttää kaikille vieraille? Kehitys on valtavasti kehittynyt nimenomaan kameramarkkinoilla, sillä parhaimmilla nykyajan kamerapuhelimilla saa ihan lahjatonkin hemmo erinomaisia kuvia, ja niihin saa haluttaessa liitetyksi maantieteelliset koordinaatit, jolloin poistuu ainakin se ongelma, missä mikäkin kuva tuli otettua. Hyvä kuva, jolla on historiallistakin merkitystä, on sellainen, että se kertoo mahdollisimman paljon itselläänkin siitä ajasta, jolloin se on otettu. Valitettavasti ne kuvat, joissa on kuvattu hymyileviä ihmisiä, hymyntunnistinohjelma päällä, eivät kerro ajastaan mitään, sillä kuka näitä pallinaamoja muistaa enää parinkymmenen vuoden kuluttua, ja silloin ne ovat jo saaneet pysyvät, leveät itäbalttilaiset piirteensä, jolloin kasvojen tunnistaminen on erittäin vaikeaa. Tavallisten ihmisten valokuvissa kaikki hymyilevät – amerikkalaiseen tapaan – typeränä ja vähä-älyisenä. Vähitellen useimmat kotialbumitkin ovat täynnä tällaisia hymyileviä pallinaamoja, tai vauvankuvia, joissa pienokainen muistuttaa tosiasiasa useinmmiten lähinnä äreää simpanssia, tai hermoihin käyvää, levotonta marakattia – jota kuitenkin tulisi aina kehua, ja josta tulisi lausua suu supussa (lähinnä vanhanpiian käneällä, hunajaisuutta tavoittelvalla äänellä): *...on se niin suloinen, ah niin suloinen lapsi!* Sekään, että joku luisuhartiainen seinientöhertelijä kiertelee Suomea, ja kuvaa siltaramppien ja sähkökaappien töherryksiä, ei ole sitä kulttuuriryöpyä, tai omasta ajastaan kertomista, mitä minä tässä tarkoitan. Tokihan kaikkea mahdollista kuvataankin ihan muutoinkin, kuten pölypalleroita sängyn alla, tai maisemaa likaviemäriputken läpi, tai yksittäistä heinäpellon heinää, tai paskantavia naisia kuvattuna alhaaltapäin vanhanaikaisessa huussissa. Hahaa – mutta nythän muistankin, kuinka suuri rakkauteni kerran sammui tuolla maalla, Lappeenrannan lähistöllä. Satuini näet kerran kuljeskelemaan maatilalla lantalassa, jossa oli puusee. Katselin sitä alhaaltapäin, tähyten tyhjiin reikiin, jotka olivat kaikki eri kokoisia. Eri ikäisille, näet. Juusi silloin joukko nuoria kylän tyttöjä tuli huussiin, ja näin, pamppailevin sydämin, kuinka nuoret tytönperseet laskeutuivat huussin reikiin, ja kuulin kuinka tytöt päräyttelivät iloissaan pikku pierujaan, ja nauraa kilkattivat. Tunnistin heidän puheääntensä joukosta suuren rakkauteni äänen, ja kuulin kuinka hän töräytti möreällä tuuballaan peräpäästään räimeät, kirskahtavat pierunsa - ja niin rakkauteni kuoli pois kuin syksyn lehdet tummaan iättömyyteen. Valitettavasti minulla ei ollut kameraa, sillä vain harvalla sellainen oli – noihin aikoihin. Toisaalta: jos olisin tapahtuman valokuvannutkin, eivät pelkät paljaiden perseiden kuvat huussinrei'issä olisi paljoakaan kertoneet, sillä eikös tämä **Yoko Ono** ja **John Lennon** julkaisseet joskus tällaisen persekuvateoksenkin? Olisin tietenkin

voinut piirtää tapauksen, ja ehkäpä kerran vielä piirränkin. Mutta yleisesti voi sanoa, että valtaosa otetuista valokuvista hukkuu valtavaan, internettiin haudattuun kuvien massaan, eivätkä ole sieltä kovinkaan helposti löydettävissä. Kaupungit ja kunnat voisivat tukea kuvaavia ihmisiä tarjoamalla heille ilmaiseksi kotisivutilaa kuvilleen. Esimerkiksi Kuopion kaupunki – jollei nyt kotisivutilaa antaisikaan – voisi aivan hyvin antaa levytilaa ilmaiseksi kaupunkilaisten käyttöön, ja heidän kuvilleen, ja heidän soittamalleen kömpelölle kansanmusiikille. Tyypillisesti käytetty savolainen kansansoitinhan on tuo kaikille tuttu *nauku*, jota ei enää näe juuri missään. *Naukuhan* on metriseen, yhdeltä sivulta avoimeen peltilaatikkoon pingoitettu pianonkieli, jota sitten nau'utetaan esimerkiksi laulettaessa armeijasta lähettäessä lähtölaulua paikalle jääville armeijan kapiaisille, ja säestettäessä soittimella itseä ja köörinä mölisevää miesjoukkoa. Kappalevalintaa tulisi kiinnittää erityistä huomiota, ja suositeltavin olisikin kapiaisia puhutteleva biisi *Eikä me olla veljeksiä*. Tosiasia on, että ilmaista levytilaa ei kansalaisten kuville anneta. Rakennetaan mielummin teknisiä palatseja jotka ovat parikymmentä vuotta ajastaan jäljessä, ja jotka ovat jo valmiiksi vanhoja, ja kuluneita. Kun vuodet kuluvat, ja maailma muuttuu, ei ole ehkä jäänytkaan mitään kuvallisia muistoja yhtään mistään, tai erinäisten rakennusten liepeillä maleksineista ihmistyypeistä. Esimerkiksi onko yhtään kuvaa savolaisesta lättähatusta, tai perisavolaisesta intellektuellista? Kun ei ole mitään kuvia, ei voida todistaa, että esimerkiksi Särkiniemessä(kään) olisi koskaan ollut älyllistä elämää. Joku saattaa tosin kysyä, millainen se taas olikaan se nakkikioski siinä *Rio Grandea* vastapäätä, siis se, joka paloi? Jokunen voi sen muistaakin, mutta tuskinpa kukaan sitäkään valokuvasi. Sen takaahan on hävinnyt kokonainen metsä, jossa tytönpimut kävivät piilopullollaan, tai hassista polttamassa. Siinä on nyt se iänikuinen autokauppa. Maastoa on tasoitettu muutoinkin jo aiemmin – kuten uutta postinjakelukeskusta varten – samalla kun se varsinainen postitoimisto lakkasi olemasta. Tai sitten joku saattaa kysyä, muistaako kukaan sitä pikkuista metsälöä, jonka paikalla seisovat nykyään *köyhien kerrostalot*, joiden perustan paaluttamisen junttalipoota piti kuunnella kuukausikaupalla? Matkaa paalukoneelle oli runsaasti, ja olihan siinä leveä tiekin välissä, mutta hyvinhän tuo sanelukoneen mikrofoniiin kuului. Kukaan ei liene kuvannut sitä metsää, jossa koiria käytettiin asioillaan, ja jonka takana oli jääkiekkokaukalo, ja jonka paikalle rakennettiin ne talot, joissa asuvilla pikkupojillakin on viidakkoveitset ja kuulapyssyt. Eihän näitä kadotettuja paikkoja ole kukaan lie valokuvannut, ja siksi niitä ei ole varmaankaan ollut koskaan olemassakaan. Kai nämä nyt ainakin jonkun lapsuusmaisemia ovat olleet, ja kun niitä ei enää ole, eikä kuviakaan niistä, ei kai sitten ole ollut koko lapsuuttakaan. Valokuva on siitä vekkuli asia, että siihen voidaan kutoa melkein millainen kehyskertomus hyvänsä, ja silti se aina näyttää juuri sen, mitä sen kuuluukin näyttää. Siis tämä *Rennon kotitalo* esimerkiksi ei ole todellisuudessa mikään töhertäjän kotitalo, vaan siinä harrastetaan esiasteopetusta. Kuvasta tätä ei voi millään päätellä, sillä *Rento* on saanut itsensä paremmin esille, ja kuvista vain hänet muistetaan.

Talot joita ei olisi pitänyt rakentaa lainkaan

Kuten tiedämme, sijaitsee Särkiniemi tavallaan entisellä järvenpohjalla, ja alueella olevat pienet kukkulat ovat entisiä saaria. Tästä kaikesta huolimatta Särkiniemi on rakennettu ihan täyteen. Eikö Kuopiossa ole (kaikkien kuntaliitosten jälkeen) rakennukseen paremmin kelpavaa, kovaa maata tarjolla? Pitääkö sitä ihan välttämättä paaluttaa lietemaata kuukausikaupalla, jotta voisi rakentaa kuvassa näkyviä köyhien asuntoja. Ilmeisestikin pitää.

Koulu takoapäen jenkoomalla kahottuna

Särkiniemen koulu on matala, ja koska sekin on rakennettu entiselle niitylle ja suolle, on siinä ilmennyt eräissä vaiheissa kosteusongelmia. Grraffitien töhertelijät ovat ottaneet tämänkin rakennuksen kohteekseen. Mitään taidettahan näiden töherrykset eivät ole, ja jos poliisi olisi ollut vähääkään tehtäviensä tasalla, olisi se varmaankin saanut nämä töhertelijät kiinni, ja taloudelliseen edesvastuuseen. Olisi ihan mukava ajatella, että töhertejä maksaisi vuosikausien ajan velkaansa kaupungille, ja vielä senkin jälkeen.

Pienimuotoinen uimaranta pultsareille ja nuorisolle

Särkiniemen tienoilla on myös puliukkojen ja räyhänuorisoin suosima pienimuotoinen uimaranta, mutta se on uimakelvoton koska veteen on heiteltu pulloja ja muuta juoponsälää senverran ettei tuossa rannassa uinti kannata. No, eiväthän nämä ole tänne koskaan uimaan tulleetkaan, vaan juopottelemaan ja örveltämään, sekä töhertelemään uimakoppeja, kuten kuvastakin näkyy. Kuten huomaamme, on **Rentokin** jättänyt tänne muiston itsestään.

Saha

Pienimuotoista uimarantaa vastapäätä sijaitsee saha, joka on kasannut kuvassa näkyvän rantatöyrään. Tuossa lahdella näkee talvisin miehiä pilkillä, mutta ainakin itse jättäisin tuosta saadut kalansintit syömättä. Ukot istuvat jäällä vielä silloinkin kun jäät ovat paperinohuita. Olenkin kuvitellut tilannetta, jossa joku ukko olisi vajonnut jäihin, ja minä vain seuraisin katseella, ja korkeintaan lausahtaisin: pitikö sinun perkeleen mennä sinne urheilemaan - vanhan miehen! Juuri tuosta moottokielkat mennä karauttavat suuremmille selille, ja hiihtäjät sauvovat lenkkejään. Onpa kaupunki tehnyt viime vuosina koirille ihan oman koirapolkunsa rannan tuntumaan.

Veneet talvituloilla

Olen ollut näkevinäni jossakin suunnitelmia Särkiniemen ranta-alueen rakentamisesta, ja on mahdollista, että kuvassa näkyvän venesataman paikalle tulee joskus jonkisortin huvila, ja senjälkeen tuonne ei ole enää asiaa. Toisaalta vesi on varmuudella erittäin saastunutta, sillä vastapäisellä rannalla on säilytetty vuosikymmenten ajan kyllästettyjä ratapölkkyjä, ja sitten siellä on ongelmajätteen käsittelylaitos, ja kaikkea vastaava – isoa sahaa toki unohtamatta.

Rennon kotitalo eli oikeammin esikoulu

Kaikkihan nyt Särkiniemessä **Rennon** tuntevat – tuon armoitetun seinien töhertelijän, jonka vanhempien olisi parempi kulkea pussi päässään, elleivät muuten osaa jälkikasvuun hävetä. Kuvaa voi selittää aivan hyvin niin, että siinä sinä näet ihan ilmetyn *Rennon perheen* kotitalon, sillä miksipä muuten ovenpielessä lukisi *Rento*. Aivan samalla tavoin kuin voit nähdä Rautavaaralla ilmetyn rautavaaralaisen! Sellaisen matalaotsaisen, alta kulmiensa pälyilevän, gorillan näköisen miehen, joka hiljalleen onanoi ravintola Tillikan takapihalla. Lapsillehan voi aivan hyvin esittää vaikka apinan kuvaa, ja nämä näkevät sen ihmisenä. Nuorin sisasreni katseli aikanaan *Eläinten maailmaa*, ja sieltä gorillan kuvaa, joka oli ammuttu. Hänestä se muistutti *laurilan setää*, eli naapurin miestä – ja jos totta puhutaan, niin kyllähän näillä oli tiettyä yhtennäköisyyttä. Eräs toinen molopää taas lausui, katseltuaan **Jane Goodallin** simpanssikirjaa, että siinä sitä on *setä*. Setä, joka piirtää. Setäpä hyvinkin. Kaikkihan tämän nyt tietävät! Särkiniemessä kulkee muuten muuan kaupunkilegenda: *jos kuka sen perseen koulunseinään parhaiten piirtää, niin se on varmaasti se Rento!* Olettaisin, että varmaankin **Paskat** käyvät *Rennoilla* usein kylässä, sillä eräässä lähellä sijaitsevassa sähkökaapissa on heidän nimensä. Varmaankin asuvat juuri siellä, ja lienenevät sähköasentajia, tai sitten lienevät peräti ortodokseja, kuten jo poropoliisi **Hurskainen** niin viisaasti aikanaan totesi. Mahdollisia muita vieraita *Rennoilla* voisivat olla myös **Kuolemat**, sillä se nimi löytyy läheisestä punaisesta työmaakopista, kuten myös **Rennon** nimi. On muuten ihan turhaa änkyttää, että töhertely olisi jotenkin luovaa toimintaa, sillä eihän se sitä ole – mutta kuvastaa tosin erinomaisen hyvin esimerkiksi *Rennon perheen* yleistä älykkyystasoa. Saattaa tietenkin olla, ettei kuvassa ole lainkaan koulu, vaan karjasuoja, tai teollisuuskiinteistö. Vaikkei kuva totuutta näistä kerrokaan, niin ei kuva varsinaisesti valehtelee, vaikkei osaa kaikkea kertoakaan. Näemme, että kehyskertomuksella olisi tässäkin tapauksessa tilausta.

Eräs Särkiniemen leikkikentistä

Kuvassa näkyvät apinatelineet ovat kaikenlaisten pikkusimpanssien käytössä, mutta olen minä nähnyt tuolla aika usein myös täysikasvuisia apinoita, jotka möykkäävät ja ovat usein myös vahvasti humalassa. Varmaankin myös piikittelevät itseään ruiskuneuloilla tuolloin tällöin. Koirankusettaja näkee retkillään lähes melkein kaikenlaista. Sitä sitten odotteleekin sitä ensimmäistä *AIDS* -tartuntaa. Mutta onhan se leikkikenttä komea näin keväisin, ja hyvässä hajavalossa. Puutarhurit ovat tuossa kohdin hommansa osanneet. Mutta mikäpä se on siinä noiden puidenkin kasvaa, sillä koko Kuopion alueella on aina ollut kalkkipitoinen lehtomaa, josta aivan liian suuri osa on peitetty asfaltin alle. Kuitenkin: jos joku tätäkin kuvaa joku katselee kolmensadan vuoden päästä, ei hän käsitä keitä varten laitteet on valmistettu. Ei niistä huvittelu tule aivan ensimmäisenä mieleen, vaan jonkinlainen kidutuslaitos. Ehkä kaikkein todennäköisin selitys tulevaisuuden ihmiselle olisi sittenkin jonkinlainen apinapuisto. Kyseessä voi olla myös rakennelma, joka on tarkoitettu ulkoavaruudesta tulevien muukalaisten havaittavaksi, ja jota käytetään viestimiseen heidän kanssaan. Tai sitten kyseessä voi olla jonkinlainen observatorio. Kuvassa näkyvä putki voisi hyvinkin olla se paljon puhuttu kaukoputki.

Kielloja

Kuvassa näet osan Särkiniemen kieloesiintymästä, jonka särkiniemeläiset tramppaavat jaloillaan liiskaksi jokaikinen kevät. Tässä vaiheessa kiello ei vielä kuki, joten kasvusto näyttää melkein luonnonmukaiselta. Ei edes **Rento**, ja hänen törkyinen, pahalta haiseva kotiväkensä kykene tätä töhrimään. Saapas nähdä mitenkä ne tänä keväänä onnistuvat nämä kasvustot tallomaan? Veikkaan, että sama homma vain jatkuu, sillä eihän nykysuomalainen osaa ajatella, että joku toinekin haluaisi katsella kuinka kielot kukkivat. Samalla tavalla ne talloivat myös syksyisin vatunvarret. Merkillistä kansaa tämä Suomen kansa – tuulipukukansaa kun näet on. Tulee tuossa mieleen muuan juttu. Ennenkuin kännykät yleistyivät, oli kaupunkeihin sijoitettu yleisiä puhelinkoppeja, jotka olivat maksullisia, ja tarkoitettu ihmisten käyttöön. Ihmiset tulkitsivat nämä kopit kuitenkin yleisiksi ja ilmaisiksi vessoiksi, ja kävivät niissä kusella, ja taisipa joku vääntää niihin paskatkin. Luin juuri tuossa jostakin, että **Madonnan** konserttia varten olisi varattu 500 kuljetettavaa paskahuussia, sillä senverran on arveltu virtsaamistarpeisia olevan. Kaikki maan vapaat, kuljetettavat paskahuussit viedään Helsinkiin juuri tätä tapausta varten. Ja kukaan ei edes ymmärrä nauraa, vaikka juuri tässä se vitsi piilee, jos missä. Jollei näitä portaabeleja huusseja olisi, laskisivat ihmiset housuihinsa ihan suosiolla, ja niin ne varmaankin tekevät nytkin – olipa noita paskahuusseja tarjolla - tai sitten ei. Yleisöpuhelimisiin liittyi aivan oma alakulttuurinsa. Puhelimen kuuloke revittiin yleensä irti, ja kopin ikkunat särettiin, ja jos voimat riittivät, koppi kaadettiin, ja hypittiin lyttyyn. Korostettakoon tässä vielä, että kopit oli rakennettu palvelemaan erityisesti maan köyhää väestönosaa, ja monet hoitelivat niistä kaikki asialliset puhelunsa, jollei koppi ollut taas kerran säretty. Mahtoi se jotakuta sotainvalidia naurattaa kun oli ensin kompuroinut moniaat portaan kerrostalon alakertaan, ja siitä kahlannut sohjossa puhelinkopille, joka olikin sitten rikki. Nykysinhän puhelinkoppeja ei enää ole missään. Ei ole enää paikkoja joista voisi soittaa pomolleen humalassa anonyyminä, villamyssy suun edessä, vihaviestiä mökeltäen - tai josta voisi ilmoittaa rakastetulle puolenyön jälkeen tulostaan tyhjällä soitolla. Ihminen on tosiaan melkoinen raakalainen omassa, omimmassa olemuksessaan, ja hänen käyttäytymisensä ei eroa juurikaan simpanssilaman käyttäytymisestä.

Yksityisalueen rauhaa ja loppunäytös

Tätä huvilaa on erittäin vaikea kuvata niin, että kaikki paikat olisivat suorassa. Se sijaitsee Särkiniemen kärjessä, ja sille johtavan kapean tien varressa on varoituskyltti: YKSITYISALUE. Kyltit eivät auta, eivätkä vihaiset koirat tätäkään rakennusta suojaa, sillä **Rento** kumppaneineen on ehtinyt töhriä seiniä, ja kirjoitella niille hävyttömyyksiään, kuten tarkkaavainen kuvan katselija voi havaita. On se niin kumma että kaikki hylätyiltä vaikuttavat rakennukset täytyy sotkea ja töhriä? Nämä tuhertelijat ovat melko varmasti noin kilometrin säteellä asuvia rikkaiden räkänokkaisia, huonosti kasvatettuja pentuja, sillä eivät tavallisen duunarin pennut tänne juurikaan eksy. Jos tämä huvila sijaitsisi jossakin syrjemmässä, saisi siitä maksaa maltaita, sillä niin upea paikka se on, mutta nyt se on alttiina kaikenlaiselle vandalismille, ja parinkymmenen vuoden sisällä se varmaankin puretaan. Sitä miettiin, mitenkä tämä liittyisi särkiniemeläisten elämään? Moniko on käynyt esimerkiksi yhtymässä tulevan kumppaninsa kanssa niemen kärjessä; suorittamassa siellä ruumiin ja sielun täydellisen yhdyntän, tai saamassa sieltä jonkun sukupuolitaudin – kuten esimerkiksi neekerisankkerin. Moniko vankikarkuri on piileskellyt autiossa huvilassa syyspimeänä yönä? Tuhansittain kysymyksiä, mutta eihän tämä vanha vaja niihin vastaa.

Mutta kaikki hyvä loppuu aikanaan, ja niinpä nuoriso poltti huvilan eräänä vappuna, ja koska kaikki jäljellejäänyt roju on korjattu pois, on jäljelle jäänyt vain pieni aukeama. Olivat laittaneet nuotion verannalle, koska ovat sellaisia uusavuttomia, ja jälkeenjääneitä. Porukka on melkoisella varmuudella kotoisin ihan tuosta läheltä, ja varakkailla vanhemmilla olisi pätkää maksaa vahingot, mutta eihän niiltä mitään irti saa. Pentujensa tekosia hyssytteleviä paskiaisia kun ovat.
